

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет політичних наук
Кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики

**ПРИКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ
УКРАЇНОЮ ТА СЛОВАЧЧИНОЮ**

АВТОРЕФЕРАТ
дипломної роботи
на здобуття освітнього ступеня «магістр»

Виконала:
Студентка VI курсу, групи 693-м
спеціальності 291 «Міжнародні
відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»
Мелінчук Наталя Володимирівна

Науковий керівник:
Кандидат історичних наук, доцент
Хмель Анастасія Олександрівна

Миколаїв – 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Прикордонне співробітництво між Україною та Словаччиною є одним з пріоритетних напрямів двосторонніх відносин обох держав. Свідченням цього є наявність низки документів, що регулюють транскордонне й міжрегіональне співробітництво. У Законі України «Про транскордонне співробітництво» зазначено, що «транскордонне співробітництво – спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, наукових, технологічних, екологічних, культурних і інших відносин між суб'єктами і учасниками таких відносин в Україні і відповідними суб'єктами і учасниками таких відносин із сусідніх держав у межах компетенції, визначеної їх національним законодавством». Серед актуальних проблем, пов'язаних з військовим співробітництвом України та Словаччини є захист кіберпростору та використання прикордонними службами баз даних програмно-технічного комплексу «ГАРТ» в інтересах національної безпеки, зокрема боротьба з організованою злочинністю, протидія незаконному перетину державного кордону мігрантами.

Недостатня теоретична дослідженість та визначення проблем прикордонного співробітництва між Україною та Словаччиною в аспекті актуальних проблем міжнародних відносин потребує ґрунтовного вивчення в університетах України, що й зумовило **актуальність** роботи.

Об'єктом цієї роботи є відносини між Україною та Словаччиною.

Предметом дослідження є прикордонне співробітництво між Україною та Словаччиною.

Територіальні рамки більшою мірою охоплюють

територію України та Словаччини.

Хронологічні межі охоплюють період з кінця ХХ ст. – початку ХХІ ст. *Нижня межа* пояснюється здобуттям незалежності України (24 серпня 1991 р.), формуванням та реалізацією нових тенденцій зовнішньої та внутрішньої політики, а *верхня* – 2019 р. – сучасністю. У той же час автор виходитиме за нижню хронологічну межу (до 1991 р.), що пов'язано з зовнішньополітичним курсом країн у певний період її становлення.

Мета дослідження полягає у аналізі та висвітленні актуальних напрямків прикордонного співробітництва між Україною та Словаччиною.

Відповідно до об'єкта, предмета і мети дослідження визначено такі **завдання дослідження**:

1. описати стан наукової розробки проблеми;
2. систематизувати та проаналізувати джерельну базу;
3. сформулювати понятійно-категоріальний апарат дослідження;
4. визначити принципи, підходи та методи у дослідженні прикордонного співробітництва між Україною та Словаччиною;
5. висвітлити прикордонні українсько-словацькі відносини наприкінці ХХ - початку ХХІ ст.;
6. охарактеризувати значення міжрегіонального, транскордонного та військово-технічного співробітництва в українсько-словацьких відносинах;
7. охарактеризувати значення прикордонного українсько-словацького співробітництва у системі національної безпеки України.

Наукова новизна отриманих у процесі дослідження результатів полягає у наступному:

- продовжено аналіз нормативно-правової бази між Словацькою республікою та Україною у сфері захисту

державного кордону з метою висвітлення місця, яке відведено відносинам у регіоні;

– отримали подальшого висвітлення становлення і розвиток двосторонніх відносин між Словаччиною та Україною у період з 1991 р. до 2019 р.;

– досліджено значення співпраці Словаччини та України з НАТО;

– здійснено комплексне дослідження, військової сфери (інформаційна безпека, зокрема, криптографічний захист інформації) взаємодії Словаччини та України.

Практичне значення роботи полягає в тому, що основні положення та результати дослідження можна використовувати: під час читання таких спецкурсів, як «Міжнародна та європейська безпека», «Україна та Європейський Союз» та ін.

Результати дослідження можуть слугувати як теоретичною, так і практичною базою для подальшого дослідження актуальних проблем міжнародних відносин, зокрема: проблем двосторонніх відносин між Україною та Словаччиною в університетах України, а також можуть бути використані в процесі професійної підготовки студентів, зокрема спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»), під час викладання курсів політико-правничого напрямку.

Апробація результатів дослідження. Частина висновків цього дослідження знайшла відображення у семи одноосібних публікаціях та виступах на конференціях, зокрема у *Міжнародній науково-практичній конференції* «Україна в умовах трансформації міжнародної системи безпеки» (Львівський національний університет імені Івана Франка, 15 – 16 травня 2018 р.); у *XI Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів і молодих учених* «Південна Україна у міжнародних відносинах: історія та сучасність» (Чорноморський

національний університет імені Петра Могили, 18 – 19 травня 2018 р.); *Міжнародній науковій конференції «Ольвійський форум – 2018: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі»* (м. Миколаїв, с.м.т. Коблеве, Україна, 07 – 10 червня 2018 р.); у *XXI Всеукраїнській науково-методичній конференції «Могилянські читання – 2018: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти»* (м. Миколаїв, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, 12 – 16 листопада 2018 р.); у *XII Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів і молодих учених «Південна Україна у міжнародних відносинах: історія та сучасність»* (м. Миколаїв, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, 24-25 травня 2019 р.)

ОПУБЛІКОВАНІ ПРАЦІ СТАТТІ

1. Мелінчук Н.В. Військова співпраця України та Словаччини у сфері захисту державного кордону // Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини». 2018. Випуск 45. С.143 – 153.
2. Мелінчук Н.В. Глобальна автоматизована інформаційна система «ГАРТ» у сфері захисту державного кордону України та Словаччини // Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини». 2018. Випуск 44. С.163 – 170.

ТЕЗИ

1. Мелінчук Н.В. Військове співробітництво України та Словаччини у сфері захисту державного кордону // Південна Україна у міжнародних відносинах: історія та сучасність. Збірник матеріалів XI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих вчених (18 –

19 травня 2018 року) / За ред. О.П. Тригуба. Миколаїв, 2018. С.36 – 39.

2. Мелінчук Н.В. Військове співробітництво України та Словаччини у сфері захисту державного кордону // Ольвійський форум – 2018: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі: XII міжнар. наук.-практ. конф. 7 – 10 червня 2018 р., м. Миколаїв: тези доп.: Політична наука в Україні та зарубіжжі. Актуальні проблеми міжнародних відносин: глобальний та регіональний аспекти / Чорном. нац. ун-т ім. Петра Могили.– Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. С.21 – 23.

3. Мелінчук Н.В. Військові технології на захисті державного кордону України та Словаччини // Могилянські читання – 2018: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти: XXI Всеукр. наук.-метод. кофн.: тези доп. Політична наука в Україні та зарубіжжі. Міжнародні відносини та світова політика, Миколаїв, 12 – 17 листоп. 2018 р. / ЧНУ ім. Петра Могили. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. С.21 – 23.

4. Мелінчук Н.В. Прикордонне співробітництво між Україною та Словаччиною // Могилянські читання – 2018: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти: XXI Всеукр. наук.-метод. кофн.: тези доп. Політична наука в Україні та зарубіжжі. Міжнародні відносини та світова політика, Миколаїв, 12 – 17 листоп. 2018 р. / ЧНУ ім. Петра Могили. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018.– С.44 – 45.

5. Мелінчук Н.В. Проблеми двосторонніх відносин між Україною та Словаччиною // Південна Україна у міжнародних відносинах: історія та сучасність. Збірник матеріалів XII Всеукраїнської науково-практичної

конференції студентів і молодих вчених (24 – 25 травня 2019 року) / За ред. О.П. Тригуба. Миколаїв, 2019. *(подано до друку)*

Структура роботи відбиває поставленні перед дослідженням цілі та завдання. Загальний обсяг роботи становить 153 сторінки, з яких 113 сторінок основного тексту. Магістерська робота складається зі вступу, основних розділів, висновків, списку використаних джерел та літератури (176 найменувань), а також додатку.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено об'єкт, предмет дослідження, територіальні та хронологічні межі, вказано мету і завдання, наукову новизну дослідження, його практичне значення, апробацію одержаних результатів.

У першому розділі – **«Теоретико-методологічні засади дослідження, джерельна база та стан наукової розробки проблеми»** автором було проаналізовано стан наукової розробки теми, систематизовано джерельну базу дослідження, сформульовано категоріальний апарат та методологію дослідження.

У пункті 1.1. *«Стан наукової розробки проблеми та джерельна база дослідження»* автор проаналізувала та висвітлила стан наукової розробки теми та систематизувала джерельну базу. Так, джерельна база дослідження представлена кількома групами документів: 1) документи у сфері безпеки міжнародного рівня: акти, конвенції, меморандуми, статuti, хартії; 2) Міжнародні документи щодо статусу біженців; 3) Документи ООН; 4) документи ЄС; 5) двосторонні документи угоди між Україною та Словаччиною; 6) внутрішньодержавні документи, військові статuti та настанови, кодекси; 7) атласи, довідники, енциклопедії та словники та 8) електронні ресурси (офіційні сторінки): Верховної Ради України; Вишеградської групи; Генерального консульства Словацької Республіки в Ужгороді; і т.д. Наявної джерельної бази було достатньо для того, аби всебічно і об'єктивно розкрити тему дослідження.

Для розкриття теми дослідження у пункті 1.2. *«Понятійно-категоріальний апарат дослідження»* автор сформулювала понятійно-категоріальний апарат керуючись документами: Законом України «Про державний кордон України», Законом України «Про дипломатичну службу».

Зокрема, були розкриті такі терміни:

- «режим державного кордону України», «пункт пропуску через державний кордон України», «режим у пунктах пропуску через державний кордон України»;

- «транскордонне співробітництво», «єврорегіон», «об'єднання єврорегіонального співробітництва», «європейське об'єднання територіального співробітництва», «суб'єкти транскордонного співробітництва», «транскордонне об'єднання», «угода про транскордонне співробітництво», «учасники транскордонного співробітництва», «спільні проекти (програми)», «проекти (програми) транскордонного співробітництва», «державна підтримка розвитку транскордонного співробітництва»;

- «Служба безпеки України»; «державна безпека», «загрози національній безпеці України», «національні інтереси України», «кібератака», «кібербезпека», «кіберзагроза», «кіберзахист», «кіберзлочин (комп'ютерний злочин)».

У пункті 1.3. *«Принципи, підходи та методи у дослідженні прикордонного співробітництва між Україною та Словаччиною на початку XXI ст.»* автор окреслила принципи, на основі яких виконувалося дослідження, сформулювала методи та підходи.

У другому розділі – **«Прикордонні українсько-словацькі відносини на початку XXI ст.»** у пункті 2.1. *«Історія становлення українсько-словацького державного кордону (1991 – 2019 рр.)»* автор описала встановлення прикордонного контролю між Україною та Словаччиною та особливості пунктів пропуску між країнами. Зазначила, що вагому складову українсько-словацьких прикордонних відносин становить саме військово-технічне співробітництво.

Загалом, в даному підрозділі автор прийшла до висновку, що відкриття пунктів пропусків на українсько-словацькому кордоні є показником партнерства та стабільності у системі міжнародних відносин а також, що прикордонне військово-технічне співробітництво є свідченням обороноздатності двох незалежних держав у регіоні, зокрема у системі інформаційної безпеки держави (криптографічний захист інформації). Було зазначено, що реалізується торговельно-економічне та інвестиційне співробітництво і лібералізація між Україною та СР візового режиму (перспективи скасування Словаччиною зборів за оформлення національних довготермінових віз для громадян України).

У пунктах 2.2. *«Транскордонне (міжрегіональне) співробітництво України та Словаччини»* й 2.3. *«Прикордонне військово-технічне співробітництво України та Словаччини»* автор зазначила, що відбувається вирішення проблематики енергетичної безпеки, що було обумовлено газовою кризою у січні 2009 р. та проблематика реверсного постачання газу з Європи до України зі Словаччини; поглиблюється транскордонна співпраця між Східною Словаччиною та Закарпатською областю (як регіоном проживання досить численної словацької громади). Обговорюються питання військових поховань (згідно Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Словацької Республіки про військові поховання) та проблематика боротьби з нелегальною міграцією, торгівлею людьми, контрабандою та незаконним обігом наркотичних, психотропних речовин, прекурсорів на українсько-словацькому державному кордоні.

Словаччина продовжуватиме залучення України до співпраці у рамках Вишеградської групи у контексті реалізації реформ та ін.

Третій розділі «Прикордонне українсько-словацьке співробітництво у системі національної безпеки України» складається з двох пунктів 3.1. *«Транскордонні водотоки»* та 3.2. *«Значення прикордонного співробітництва між Україною та Словаччиною у системі забезпечення Національної безпеки України»*. в яких автор розкрила значення транскордонного українсько-словацького співробітництва в системі національної безпеки України. Україна та Словаччина є стратегічними партнерами, яке реалізується у наступному: боротьба з організованою злочинністю, тобто протидії протиправній діяльності у пунктах пропуску через спільний українсько-словацький державний кордон; боротьба з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.

Україна та Словаччина спільно опікуються виявленням осіб, причетних до підготовки і здійснення терористичних актів на території України та Словаччини за допомогою баз даних підсистем «Інтерпол», «Паспорт» та «Ризик» («ГАРТ-1/П»); протидіють нелегальній міграції іноземців легальним шляхом з використанням чужих або підроблених документів; виявлення підроблених паспортів громадянина України та Словаччини; у протидіють витоку інформації (боротьба з кіберзлочинністю); прагнуть недопущення розповсюдження ядерної зброї через пункти пропуску через державний кордон; надають взаємну допомогу при перетині державного кордону біженцям, особам без громадянства та особам, які потребують додаткового або тимчасового захисту, враховуючи їх особливий статус; захист інформації, що містить державну таємницю; допомога в екстрадиції громадян через державний кордон, що скоїли злочини (передавання і приймання осіб через спільний державний кордон); недопущення контрабандних товарів на державному

кордоні, зокрема: нелегальне вивезення з території України бурштину та антикварних речей, що становлять історичну цінність (наприклад, старовинні монети, картини тощо); запобігання корупції; взаємодія та співпраця з НАТО та ін.; торгівля зброєю через спільний українсько-словацький державний кордон.

У **висновках** до магістерської роботи сформульовані результати дослідження:

Ключем до розвитку українсько-словацьких відносин є їхня прагматизація, прикладом чого слугує зростання кількості та якості політичних контактів після початку реверсного використання газогону між Словаччиною й Україною. Зараз, коли стався унікальний збіг інтересів України та Словаччини в енергетичній сфері через критичне ставлення до проекту газогону «Північний потік-2», доречно просуватись й у інших напрямках співпраці в енергетичній сфері.

Очевидним завданням українського МЗС є інституційне та кадрове забезпечення словацького напрямку зовнішньої політики. Очільником посольства має бути фахівець, який знає та розуміє словацьку специфіку. Важливо інтенсифікувати співпрацю в рамках міжурядових комісій, звертаючись до наявного досвіду регулярнішої та ефективнішої співпраці України з іншими своїми партнерами в рамках таких комісій. Між Україною та Словаччиною має бути впроваджене *інтегроване управління кордоном*. Завданням, яке давно очікує на реалізацію, є збільшення пропускної здатності пунктів перетину українсько-словацького кордону та запровадження спільного митного контролю.

Автор сформулював теоретико-методологічні засади дослідження, систематизував джерельну базу та проаналізував стан наукової розробки проблеми».

Джерельна база дослідження представлена вісьмома групами документів, які включають документи у сфері безпеки й щодо статусу біженців міжнародного рівня, документацію ООН, ЄС, двосторонні угоди між Україною та Словаччиною; внутрішньодержавні документи, військові статuti, протоколи та настанови, кодекси; атласи довідники, енциклопедії, електронні ресурси офіційних сторінок ВРУ, Вишеградської групи, Генерального консульства Словацької Республіки в Ужгороді, Державної міграційної служби України, Державної прикордонної служби України, ЄС, МЗС України, НАТО, ООН, СБУ, Служби зовнішньої розвідки України. Наявної джерельної бази було достатньо для того, аби всебічно і об'єктивно розкрити тему дослідження.

Для розкриття теми дослідження автор сформулювала *понятійно-категоріальний апарат* керуючись Законами України «Про державний кордон України», «Про дипломатичну службу», «Про національну безпеку України», «Про прикордонний контроль», «Про Службу безпеки України», «Про транскордонне співробітництво». Зокрема, були розкриті такі терміни: «режим державного кордону України», «пункт пропуску через державний кордон України», «режим у пунктах пропуску через державний кордон України»; «транскордонне співробітництво», «єврорегіон», «об'єднання єврорегіонального співробітництва» і т.д.

У даній роботі застосовано *методи наукового дослідження*, а саме: синтетичний метод, загальнонаукові методи (спостереження, вивчення документів), експлікативні методи (контент-аналіз, івент-аналіз), системний метод.

Щодо відносин між *Україною та Словаччиною на початку XXI ст. (міжрегіональне, транскордонне, військово-технічне співробітництво)*, то зазначимо, що

- відкриття пунктів пропусків на українсько-словацькому кордоні є показником партнерства та стабільності у системі міжнародних відносин;
- прикордонне військово-технічне співробітництво є свідченням обороноздатності двох незалежних держав у регіоні, зокрема у системі інформаційної безпеки держави (криптографічний захист інформації);
- партнерство з НАТО є пріоритетним напрямком військового співробітництва України та Словаччини («Партнерство заради миру» та «Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору»);
- партнерство України і Словаччини відбувається і на основі збігу євроінтеграційних та євроатлантичних намірів і близькості позицій щодо фундаментальних аспектів міжнародної політики;
- відбувається поглиблення українсько-словацького транскордонного співробітництва, що дозволить істотно збільшити регіональну складову двостороннього товарообігу, залучити інвестиції з допомогою європейських фондів.

Продовжує бути *актуальним вирішення проблематики енергетичної безпеки*, що було обумовлено газовою кризою у січні 2009 р. та проблематика реверсного постачання газу з Європи в Україну територією Словаччини.

Поглиблюється транскордонна співпраця між Східною Словаччиною та Закарпатською областю (як регіоном проживання досить численної словацької громади). Відбулося досягнення докризового рівня взаємної торгівлі, а також активізації співробітництва у сферах енергетики, транспорту та інвестицій.

Обговорюються питання військових поховань (згідно Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом

Словацької Республіки про військові поховання) та проблематика боротьби з нелегальною міграцією, торгівлею людьми, контрабандою та незаконним обігом наркотичних, психотропних речовин, прекурсорів на українсько-словацькому державному кордоні.

Словаччина продовжуватиме залучення України до співпраці у рамках Вишеградської групи у контексті реалізації реформ та ін. Зазначимо, що у початковий період розвитку українсько-словацьких відносин їм бракувало належної динамічності та цілеспрямованості. На певних етапах позначалися проблеми внутрішньої трансформації, відсутність чіткої стратегії відносин та координації в реалізації стратегічних зовнішньополітичних пріоритетів, зовнішні чинники.

Враховуючи вищевикладене, ми сформулювали такі *спільні напрямки (характеристики) відносин між Україною та Словаччиною наприкінці XX – на початку XXI ст.:* 1) європейська інтеграція (для України є актуальною) та Словацької Республіки (отримала членство, але виступає за розширення інтеграції); 2) врегулювання на законодавчому рівні документальної бази щодо наявності спільних кордонів України та Словаччини; 3) відсутність будь-яких взаємних територіальних претензій; 4) поглиблення культурних зв'язків українського та словацького народів; 5) збереження та захист чисельної української національної меншини в Словаччині та словацької – в Україні (діаспорне питання); 6) укріплення традиційних господарських зв'язків, що проявляється в взаємодоповнювальному характеру національних економік.

АНОТАЦІЯ

Мелінчук Н.В. Прикордонне співробітництво між Україною та Словаччиною. – Рукопис.

Дипломна робота на здобуття освітнього ступеню «магістр». Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Миколаїв, 2019.

У даній роботі розглядається прикордонне співробітництво між Україною та Словаччиною, що є одним з пріоритетних напрямів двосторонніх відносин обох держав. *Об'єктом дослідження* є відносини між Україною та Словаччиною, *предметом* – прикордонне співробітництво між Україною та Словаччиною. Автор роботи наголошує на важливості підписання цілої низки документів, що регулюють прикордонне та міжрегіональне співробітництво, зокрема: Закони України, міжнародні договори, накази Адміністрації Державної прикордонної служби України тощо. Військове співробітництво країн-партнерів у сфері захисту державного кордону полягає у співпраці: в галузі інформаційно-телекомунікаційних систем, у питаннях озброєння та роззброєння, у розвитку співробітництва з НАТО згідно норм міжнародного права.

Ключові слова: Україна, Словаччина, прикордонне співробітництво, військове співробітництво, Державна прикордонна служба України, державний кордон, інформаційна безпека, криптографічний захист інформації, охорона державного кордону, прикордонний контроль.

ABSTRACTS

Melinchuk N.V. Military cooperation of Ukraine and Slovakia in the sphere of defence of state boundary. – Manuscript.

Master's thesis on specialty 291 – International Relations. – Petro Mohyla Black Sea State University. – Mykolayiv, 2019.

This article reviewed cross-border cooperation between Ukraine and Slovakia, which is one of the priority directions of bilateral relations of both countries. The author emphasizes the importance of signing a number of documents regulating cross-border (interregional) cooperation, in particular: Laws of Ukraine, international treaties, orders of the Administration of the State Border Guard Service of Ukraine, etc. The military cooperation of the partner countries in the sphere of the protection of the state border is in cooperation, namely: in the field of information and telecommunication systems, in matters of arms and disarmament, in the development of cooperation with NATO (for example, educational maneuvers, search operations, development of the Military Doctrines of Ukraine and Slovakia) in accordance with the requirements of international law, in space research, in the technical advice of military experts, in counteracting the leakage of information constituting state secrets, etc. The Law of Ukraine "On Transfrontier Cooperation" states that "cross-border cooperation is joint actions aimed at establishment and deepening of economic, social, scientific, technological, environmental, cultural and other relations between the subjects and participants of such relations in Ukraine and relevant subjects and participants in such relations from neighboring states within the limits competence defined by their national law". Protection of cyberspace and use of databases of "GART" software and hardware complex by border services in the interests of national security, in particular for the fight against organized crime, countering the illegal crossing of the state border by migrants are among the topical issues related to the military cooperation between Ukraine and Slovakia. Cyber defense is a component of intelligence and counter-intelligence activities of bilateral relations (for example, the Slovak Information Service and the Inherent and Internal Security of the State Border Guard Service of Ukraine

are engaged in it) for maintaining the regime at checkpoints of the Ukrainian-Slovak border. The Law of Ukraine "On the Basic Principles of Cybersecurity of Ukraine" (Art. 4. Objects of Cybersecurity and Cyber Defense) states that the objects of cybersecurity are "the state, its constitutional system, sovereignty, territorial integrity and inviolability». This article reviewed military cooperation of Ukraine and Slovakia in the sphere of defense of state boundary, in particular between State Border Guard Service and Police Forces of Slovakia in the field of cryptographic protection of information. The author describes the checkpoints on the state border of Ukraine and on the border of Slovakia, in particular: Malyi Bereznyi, Mali Selmentsi, Pavlove, Uzhhorod, Chop (Strazh).

Key words: Ukraine, Slovakia, cross-border cooperation, military cooperation, State Border Guard Service of Ukraine, state border, information security, cryptographic information protection, state border guard unit, border control, regime at border checkpoints.